

Cirkevná materská škola Madony Žitného ostrova,
Jánošíkovská 465/5, 90042 Dunajská Lužná

SMERNICA

Školský podporný tím

2024

Čl. I

Všeobecné ustanovenia

Riaditeľka Cirkevnej materskej školy Madony Žitného ostrova, Jánošíkovská 465/5, 90042 Dunajská Lužná vydáva túto smernicu o Školskom podpornom tíme.

Čl. II

Úvodné ustanovenia

1. Podporný tím predstavuje tím odborníkov, ktorí sú prítomní priamo v CMŠ a aktívne sa podieľajú na tvorbe kultúry CMŠ, pracujú nielen s deťmi, ale aj s rodičmi a nastavujú systematické procesy.
2. Personálne ide o pedagogického asistenta a všetkých pedagogických zamestnancov.
3. Školský podporný tím je súčasťou širšieho vedenia školy a *zároveň odborným a poradným orgánom riaditeľa školy v kľúčových oblastiach výchovy a vzdelávania všetkých detí*. Dôležité rozhodnutia a smerovania CMŠ si vyžadujú odborné posúdenie zástupcov podporného tímu.

Čl. III

Činnosť podporného tímu

1. **Bežná podpora a práca učiteľiek s podporou asistenta na výchovno-vzdelávacom procese, riešenie problémov triednymi učiteľkami, komunikácia so zákonnými zástupcami.**
Centrom tejto úrovne je učiteľka a asistent, taktiež zákonný zástupca ako najdôležitejšie vzťahové osoby okolo dieťaťa.
2. **Špecifická intervencia a pomoc deťom v riziku.**
Deti pravidelne ohrození neúspechom, alebo emočnými ťažkosťami vyžadujú dlhodobú a odbornú starostlivosť. Podľa typu problému najprv zasahujú jednotlivo pedagogický asistent a pedagogickí zamestnanci, ktorí na základe pedagogickej diagnostiky posúdia, že dieťa potrebuje odbornú starostlivosť. Tuto skutočnosť oznámia riaditeľke CMŠ a oboznámia touto skutočnosťou aj zákonných zástupcov. Následne sa zákonným zástupcom odporučí návšteva CPaP.

3. Komplexná starostlivosť o vážne ohrozené deti i rodiny.

Na tejto úrovni je potrebné, aby tím postupoval v úzkej spolupráci s riaditeľkou a inými zložkami pre pomoc deťom či rodine. Môže ísť o prípady krízovej intervencii pri smrti blízkej osoby, prípady týrania a vážneho zanedbávania, ohrozenia žiaka, traumatického rozvodu, porúch správania, ťažšieho zdravotného znevýhodnenia a i. Tím spoločne plánuje kroky, aby sa realizovali stretnutia so zápisnicami, spísali sa dohody, plány, navrhli sa účinné kroky a ich následná spoločná kontrola, čo sa prikladá aj k dokumentácii Osobného spisu dieťaťa. Takéto hlbšie a komplexnejšie riešenia môžu vyžadovať prácu so dieťaťom a rodinou na viacerých úrovniach – **pedagogický zamestnanec** môže pracovať (v prípade potreby) aj s celou triedou na podpore dieťaťa. Niektoré prípady vyžadujú aj medzirezortnú spoluprácu (súdy, kuratela, polícia, lekári a i.). Nakoľko však CMŠ je s rodinou dieťaťa najbližšie, je nevyhnutné, aby aj ostatné subjekty aktívne spolupracovali a koordinovali svoje postupy s rodinou i CMŠ.

Čl. IV Aktéri systému podpory

Riaditeľka CMŠ – podporný a ochranný orgán podporného tímu.

- schvaľuje rámcovú činnosť a smerovanie tímu v súlade so zákonom, disponuje stručným prehľadom činnosti tímu a členov, zodpovedá za pracovnoprávne zaradenie členov, ich ochranu a podporu voči externým inštitúciám a rodičom.
- vytvára podmienky pre ich činnosť, zúčastňuje sa na náročnejších prípadoch, sedeniach s rodičmi.
- dôrazne však zachováva systém subsidiarity a všetko, čo súvisí s hlavnými úlohami tímu prenecháva svojmu tímu, posúva riešenia situácii na tím, radí sa, zvoláva príp. konzília, priberá tím k rozhodnutiam, ktoré majú vplyv na ich činnosť, vedie k zachovávaniu postupnosti a vracia prípad na riešenie tímu v prípade, že rodičia alebo iné zložky obchádzajú podporný tím.
- nezasahuje do činnosti a práce podporného tímu, ale je k ním blízko, keď treba podporiť, pomôcť, zabezpečiť.

Podporný tím - zložený zo všetkých pedagogických zamestnancov.

- z dôvodu úzkej komplexnosti, efektivity a rýchlosti ho koordinuje jeden z členov tímu. Plní úlohu koordinátora tímu. Nemá rozhodné slovo v tíme. Vykonáva tie činnosti, ktorými ho tím poverí.
- Podporný tím je rozmanitý v činnostiach. V bežných činnostiach fungujú členovia tímu samostatne a vykonávajú činnosti, ktoré má každý v svojej náplni. Podporný tím pravidelne zasadá aspoň raz za 3 mesiace a preberá svoje úlohy a činnosti, hodnotí a plánuje.
- v rámci podporného tímu môžu byť podsekcie, ktoré si vytvárajú podľa potreby jednotliví pedagogickí zamestnanci s cieľom riešiť spoločne nejaký prípad, intervenciu, prevenciu alebo terapiu, reagovať na nejakú požiadavku vedenia CMŠ, rodičov a pod.

- v prípade zložitejších a komplexnejších prípadov podporný tím zasadne aj výnimočne, podlieha etickému kódexu jednotlivých profesií. V rámci tímu je možné zdieľať informácie, ktoré nie sú výslovne klientom určené ako dôverné. Všeobecne známe informácie a supervízne podklady členovia zdieľajú aj pre efektívnejšiu činnosť. Všetci členovia poskytujú veľmi stručný zoznam činností a intervencií napr. v zdieľanom dokumente tímu, ktorý je k dispozícii riaditeľovi školy a sumarizuje ju koordinátor.

Koordinátor tímu

- jeho úlohou je systematicky sumarizovať činnosť tímu, sledovať efektivitu práce z hľadiska možných duplikácií, posúvať požiadavky na tím konkrétnym členom, zvolávať a pripravovať zasadnutia, viesť agendu okolo tímu (zápisnice, všeobecnú kartotéku, záznamy činnosti, webstránku, prezentáciu navonok), usmerňovať činnosť podporného tímu, prizývať ho k zasadnutiam a riešeniam, prijímať podnety od podporného tímu, od riaditeľky či iných účastníkov, rodičov a predostierať ich podpornému tímu, či delegovať ich na podporný tím. Zbiera stručnú spätnú väzbu, či bol prípad, problém vyriešený, ako pokračuje, čo ďalej a pod.

Poradenské zariadenie

- CMŠ aktívne spolupracuje s CPaP Tenenet v Senci, ktoré poskytuje Podpornému tímu odborné poradenstvo a vydáva stanoviská.

Pedagogický asistent

- podlieha pod triedne učiteľky podľa toho, ktorých žiakov so ŠVVP má v starostlivosti, ale zároveň úzko spolupracuje so všetkými pedagogickými zamestnancami. Podľa požiadaviek učiteľky vytvára rovnosť príležitostí vo výchove a vzdelávaní, pomáha dieťaťu, alebo skupine detí pri prekonávaní architektonických, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér.

Učiteľky a triedne učiteľky

- učiteľky sú kľúčové vzťahové a zodpovedné osoby vo svojich triedach vo vzťahu k deťom i k rodičom.
- triedne učiteľky v prípade intervencie podporného tímu majú byť primárne zapojené do riešenia situácie. Požiadavka na riešenie problému by mala primárne vychádzať a prechádzať cez triedneho učiteľa. Ten by mal vedieť realisticky zhodnotiť svoje sily (ani nepreceňovať ani nepodceňovať) a obracať sa na koordinátora. Návrh na vyšetrenie pri podozrení ŠVVP sa realizuje cez riaditeľku CMŠ.

Čl. V Hlavné úlohy podporného tímu

1. Vyhľadávanie a identifikácia zdrojov a rizík u žiakov (dotazníky, SWOT analýzy, náhodné sledovania a pozorovania v triedach, rozhovory s učiteľmi).
2. Ponuka školení, prednášok, kurzov pre učiteľov a pedagogického asistenta.
3. Príchod nových žiakov do CMŠ – rodič poskytuje pri vstupe CMŠ správu o zdravotnom stave dieťaťa, alebo jeho špeciálnych výchovných potrebách, psychologické či špeciálnopedagogické vyšetrenia, rodič podpisuje školský poriadok a oboznamuje sa so školským vzdelávacím programom CMŠ, podporný tím sleduje adaptačný proces dieťaťa a taktiež poskytuje príp. podporu v kolektíve triedy.
4. Všeobecná prevencia - preventívne aktivity s celými triedami (preventívne programy, psychohry, artefietika).
5. Zameraná intervencia u detí, rodičov a učiteľov.
6. Jednoduchá intervencia dieťaťa, či dvojice, skupiny – nezhody v triede, konflikty, nezvyčajná udalosť menšieho charakteru.
7. Pravidelná intervencia s dieťaťom či skupinkou, ak je potrebné s nimi častejšie reflektovať priebeh nejakého dlhšie trvajúceho problému, nevráživosti detí atď.
8. Pedagogická intervencia s asistentom u detí so ŠVVP.
9. Spolupráca a komplexný systém s ostatnými organizáciami (CPaP, iné poradne, krízové centrá, DC, LVS, RC, kuratela, polícia) pri riešení náročnejších situácií.
10. Prechod dieťaťa do špecializovaného zariadenia (LVS, DC) vrátanie sledovania priebehu, spolupráce so zariadením a prípravy jeho návratu a adaptácie.
11. Realizovanie výchovných komisií, zasadnutí s rodičmi, triedou, rodičovské združenia a i.
12. Pravidelné porady, prípadové konzíliá podporného tímu.
13. Pravidelné tímové porady, intervízie, supervízie, prípadové konferencie, vzdelávanie tímu.
14. Realizovanie spätnej väzby, sociometrie triedy, klímy učiteľského zboru.
15. Poradenstvo, podpora a vzdelávanie učiteľov a rodičov. Podpora vedenia CMŠ pri naplňaní vízie a smerovaní CMŠ.

Čl. VI Zásady podporného tímu

1. **Rozdelenie úloh** – zahŕňa úlohy vyplývajúce z profesie, ale aj prirodzené vlohy a potenciál každej osobnosti v tíme a vzťahovú väzbu k dieťaťu, rodine, triede, zamestnancovi.
2. **Zdieľanie** – podporný tím vzájomne zdieľa a prepája sa podľa potreby. Koordinátor dostáva výstupy pre zabezpečenie lepšej koordinácie prípadov a prípadne prepojenie s vedením CMŠ, podporným tímom či rodičmi. Pri emailovej komunikácii alebo stretnutiach prizývať triednych učiteľov daného dieťaťa, resp. člena tímu podľa situácie. Nemá význam pod zámkou dôvernosti informácie zatajovať, ak ich zdieľanie je v najlepšom záujme dieťaťa. Ideálne je s dieťaťom a rodičom o zdieľaní informácii hovoriť dopredu, resp. zakotviť si to priamo v školskom poriadku. Školský zákon zdieľanie umožňuje a podporuje, dokonca rodiča v § 144 ods. 7d) zaväzuje.
3. **Postupnosť krokov (subsidiarita)** – viesť všetkých naokolo k postupnosti krokov a subsidiarite. Čo môže vyriešiť triedny učiteľ, treba nechať na neho. On je človek prvého kontaktu. Aj rodičia, žiaci a učitelia musia poznať túto postupnosť. Na podporný tím by sa mal obracať najmä triedny učiteľ. Triednych učiteľov v tomto zmysle aj usmerňuje podporný tím. Ak sa rodič obráti na podporný tím mimo triedneho učiteľa, je potrebné aspoň dodatočne ho o tom informovať, príp. ak je problém samotný triedny učiteľ, je potrebné hľadať riešenia, ako o tom čo najskôr hovoriť a hľadať riešenia.
4. **Integrácia, IVP, vyšetrenia a komunikácia s CPaP** – je nutné zachovať postupnosť cez riaditeľku CMŠ.
5. **Spolupráca** – všetci členovia tímov v škole sú skutočne účinní a nápomocní dieťaťu práve vtedy, keď spolupracujú a sieťujú sa. Deti veľmi potrebujú pociťovať, že „ich ľudia“ stoja okolo nich a poskytujú im spoločnú a jednotnú oporu a bezpečie.
6. **Priateľské vzťahy, otvorenosť** – rozličné úlohy ľudí v tíme predstavujú rozmanitosť, nie hierarchiu, mocenské boje, súťaživosť, duplikovanie služieb. Ak sú teda základom tímu priateľské vzťahy, je predpoklad, že aj chyby, nedostatky sa dokážu ľahko prekonať.
7. **Kompetencie** – hoci je dôležité rozdeliť si v tíme úlohy, komplexnosť a zložitnosť sociálnych a psychologických javov v praxi vyžadujú flexibilitu a rešpektovanie rôznosti. Môže sa stať, že pre dieťa je niekedy lepšie, aby jeho problémy riešil napr. iba triedny učiteľ, pokiaľ cíti, že to ešte zvláda, ak ma dieťa k nemu veľkú dôveru. Je potrebné udržiavať profesionalitu a záujmy dieťaťa. Preto je podporný tím tímom, že môže riešiť problém dieťaťa ako supervízny tím, ale kontaktom s dieťaťom či rodinou poveria človeka, ktorý je dieťaťu najbližšie a voči komu má dieťa veľkú dôveru.

Čl. VII Najčastejšie typy problémov

1. **Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby**, ktoré sa prejavia ešte pred nástupom do CMŠ, alebo počas neho.
2. **Sociálne znevýhodnené dieťa, rodina funkčná** – systém takejto rodine zväčša nedokáže pomôcť pre neskutočné limity byrokracie, ak by mala škola väčší dosah a prepojenie s príslušnými inštitúciami, môže takejto rodine veľmi rýchlo pomôcť.
3. **Sociálne znevýhodnené dieťa, rodina dysfunkčná** – potreba užšej spolupráce obce, polície, ÚPSVaR, poradne. Takáto rodina je často horúci balík problémov, ktorý si všetci presúvajú a nikto ho nechce riešiť. Škola ale musí.
4. **Týrané dieťa** – prepojenie lekár, psychológ, polícia, škola, kuratela.
5. **Rozvody, striedavá starostlivosť** – rodičia nemajú prakticky žiadnu spätnú väzbu, či konajú správne, ako majú postupovať, necítia zodpovednosť voči CMŠ a stabilite dieťaťa.
6. **Kolovanie dieťaťa po materských školách** – rodičia detí v riziku neraz behajú z materskej školy do materskej školy a unikajú problémom, medzi MŠ nie je prakticky žiadna informačná prepojenosť, dokumentácia k žiakovi príde často veľmi neskoro, výmena hlbších a inertnejších informácií o problémoch dieťaťa z predošlej MŠ sa nezdierajú a tak každá MŠ začína odznova. Pri prechode dieťaťa by bolo vhodné, aby to išlo cez koordinátora zriaďovateľa, pretože takto sa problémy len presúvajú a kopia.
7. **Poruchy správania** – úzka spolupráca polícia, psychiatria, diagnostické centrum, LVS, terapeut, CPaP, skúšanie rozličných metód práce s dieťaťom a rodičmi.
8. **Zdravotné problémy** – enuréza, psychosomatické ochorenia, školská fobia – úzka spolupráca pediatra, školy a veľmi individuálne nastavenie dochádzky spolu so žiakom a vzťahovou školskou osobou.

Čl. VIII Závěrečné ustanovenie

1. Smernica je záväzná pre každého zamestnanca CMŠ MŽO.
2. Smernica bola prerokovaná a schválená na Pedagogickej rade školy dňa: 23.8.2024
3. Smernica nadobúda účinnosť dňom: 1.9.2024

V Dunajskej Lužnej dňa: 22.8.2024

.....
Mgr. Ivana Danková
riaditeľka CMŠ MŽO